

Education for Knowledge, Science and Culture.”
— Shikshanmaharshi Dr. Bapuji Salunkhe

Shri Swami Vivekanand Shikshan Sanstha's

VIVEKANAND COLLEGE, KOLHAPUR (AUTONOMOUS)

Department of Economics

Subject : Banks and Financial Institutions

Topic : Functions of Commercial Banks

Dr.Somnath Vishnu Kale

M.A.,SET,NET,Ph.D

**Assistant Professor,
Vivekanand College, Kolhapur (Autonomous)**

व्यापारी बँका : कार्ये

व्याख्या: बँकिंग कंपनी कायदा १९४९ :

कर्ज म्हणून देण्याकरिता अगर भांडवल म्हणून गुंताविण्याकरिता, लोकांकडून मागताक्षणी अगर इतर प्रकारे परत करावयाच्या किंवा धनादेश, ड्राफ्ट्स, ऑर्डर अगर इतर प्रकारे काढून देण्याच्या अटीवर ठेवी स्वीकारणाऱ्या संस्थांना बँक असे म्हणता येईल .

अ. प्राथमिक कार्ये :

१. ठेवी स्वीकारणे :

चालू ठेवी, बचत ठेवी , मुदत ठेवी , आवर्ती ठेवी , इतर ठेवी

२. कर्जे देणे :

साधे कर्ज , रोख कर्ज , अधिकर्ष सवलत , हुंडी स्वीकारणे व वटविणे , इतर कर्जे

३. पतपैशाची निर्मिती :

आ. दुय्यम कार्ये :

१.प्रातिनिधिक कार्ये :

चेक, ड्राफ्ट्स, हुंडी, वचनचिट्टी ई. चे पैसे वसूल करणे, नियमित व्यवहार करणे, ग्राहकांच्या वतीने रक्कम जमा करणे, शेअर्सची खरेदी विक्री करणे, रक्कम हस्तांतर करणे, विश्वस्त म्हणून काम करणे, प्रतिनिधी म्हणून काम करणे, गुंतवणुकीसाठी मार्गदर्शन करणे, प्राप्तीकर विवारांपात्र भरणे, विक्रीकर भरणा करणे

२.उपयुक्ततेची कार्ये

मोल्यवान वस्तूंचा सांभाळ करणे, प्रवासी चेक देणे, हमीपत्र देणे, भाग विमेकारी म्हणून काम करणे, विदेशी व्यापारात मदत करणे, आकडेवारी/सांखिकी माहिती गोळा करणे, विदेशी विनिमयाचे व्यवहार करणे, गुंतवणूक सेवा पुरविणे.

इ. सामाजिक कार्ये / अनुषंगिक कार्ये :

आर्थिक वृद्धीचा अभिकर्ता म्हणून काम करणे, भांडवल निर्मितीचा वेग वाढविणे आंतरराष्ट्रीय व्यापारास चालना देणे, समाजातील आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांना सहाय्य करणे स्वयंरोजगार वृद्धीस चालना देणे, सामाजिक व शैक्षणिक संस्थांना मदत करणे.